

Meer inzicht en overzicht met mindmappen

ISBN 978-90-5972-374-0 (paperback)

ISBN 978-90-5972-493-8 (ebook)

Eburon Business

Postbus 2867

2601 CW Delft

tel.: 015-2131484 / fax: 015-2146888

www.eburonbusiness.nl

Redactie: Marcel Sluiter

Omslagontwerp: Studio Hermkens, Amsterdam

Grafisch ontwerp: Textcetera, Den Haag

© Hans Buskes 2011. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën,
opnamen, of op enig andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de
rechthebbende.

Ontdekt door de lezers van:

TenPages.com*

*where books are born

MEER INZICHT EN OVERZICHT MET MINDMAPPEN

SNELLER EN SUCCESVOLLER ZAKEN DOEN

Hans Buskes

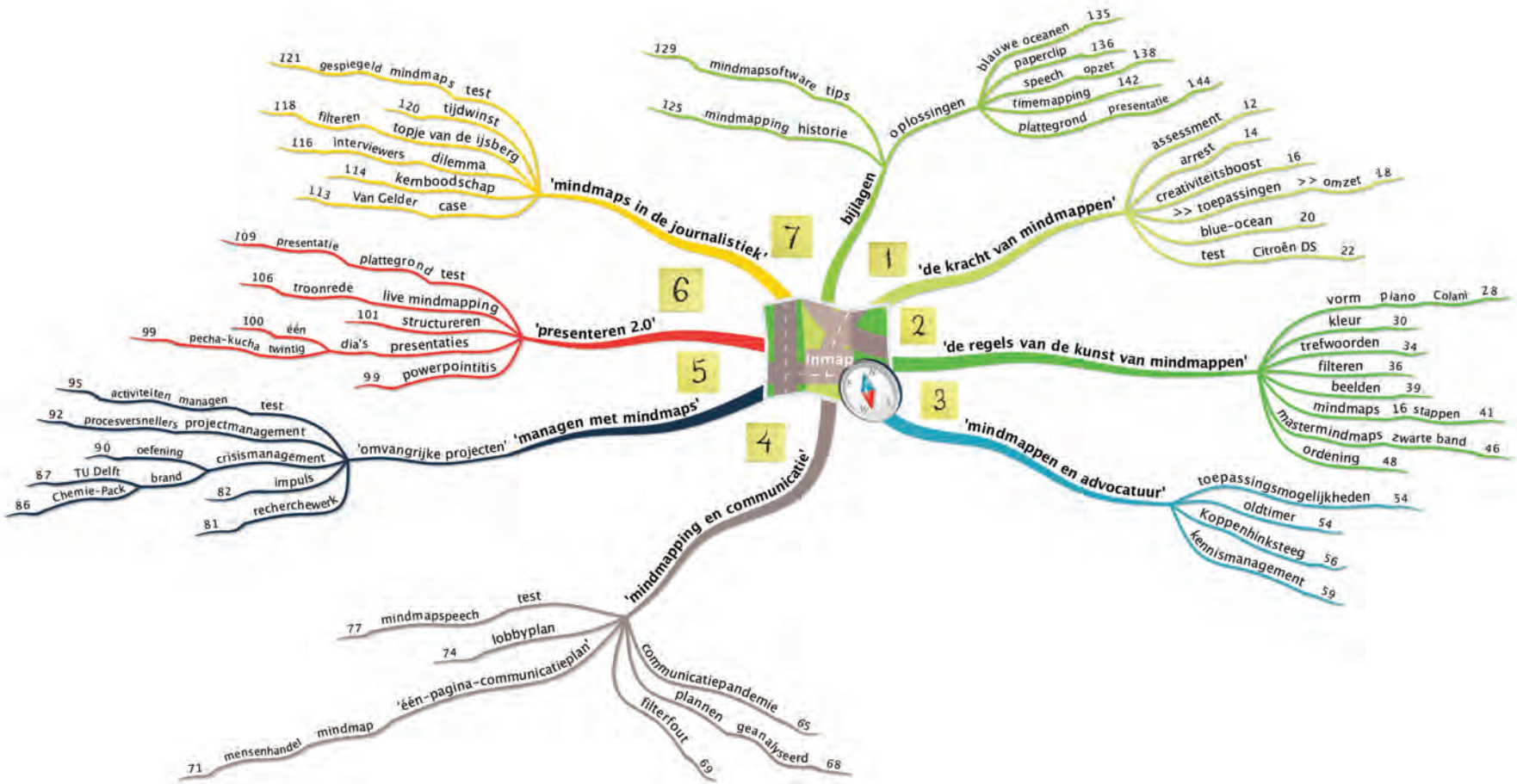

2011

InMap

Een inMap is een inhoudsopgave in de vorm van een mindmap. Op deze wijze ontstaat in één oogopslag overzicht over het gehele boek. Deze mindmap diende tevens als projectplan bij het schrijven. De mindmap is met één druk op de knop om te zetten naar een projectmanagementprogramma. Dat levert een Gantt-chart op die als leidraad dient bij het schrijven.

MINDMAPPING: VAN AAIBAAR NAAR EFFECTIEVE TOEPASSINGEN

Mindmappen doe ik sinds begin jaren negentig. Aangestoken door de toenmalige hoofdredacteur van het Chemisch Weekblad, Edwin Kisman, waarvoor ik werkte als redacteur.

In de trein op weg naar interviews, keken medepassagiers in die tijd vreemd – misschien was het ook meewarig – naar mijn kriebels op papier met vele kleurrijke stiften. Datzelfde gold voor de geïnterviewden. Wanneer zij zagen dat het gehele interview van pakweg twee uur, sublimeerde op slechts één A4-tje met enkele takken en hooguit vijftig trefwoorden, sloten ze meestal bezorgd af met “gaat dat wel lukken met de uitwerking van het interview? Moet ik soms nog iets toesturen?” Mindmapping was volstrekt onbekend en daarmee misschien ook wel onbemind.

Dat is nu wel anders. Er zijn tientallen miljoenen gebruikers over de hele wereld; er zijn tienduizenden mindmaps te vinden op het internet; tientallen softwareprogramma's om e-mindmaps te maken (toen ik begon met mindmapping was er niet één);

binnen een half jaar na de introductie van de iPad waren er ruim vijf mindmap apps. Mindmapping is 'main stream' geworden.

Tony Buzan, geestelijk vader van de techniek, heeft daar een belangrijke bijdrage aan geleverd en noemt mindmapping het ultieme denkgereedschap van de eenentwintigste eeuw. Wie echter een kijkje op internet neemt, moet vaststellen dat we daar nog ver van zijn verwijderd. Drie categorieën mindmaps zijn hier te vinden:

1. fröbelwerk (70 %), rommelig, ongestructureerd. In een vorm die geen enkel effect sorteert en daarmee onbruikbaar voor zakelijke, effectieve, toepassingen.
2. fraai ogende mindmaps (25 %), bijna kunstwerken, tegelijkertijd lijkt het hier vooral het principe van *l'art pour l'art* te gelden: mindmappen om het mindmappen. Speelse, frivole, onderwerpen, maar zelden harde, zakelijke, effectieve toepassingen.
3. bruikbare zakelijke toepassingen (minder dan 5 %).

Dit boek wil de laatste categorie mindmaps een forse stimulans geven. Met echte, uitgewerkte voorbeelden uit de praktijk. Met een goede mindmap kan je:

- omzet van bedrijven verdubbelen met een blue-ocean brainstorm, zie voorbeeld XRF, hoofdstuk 1.
- pleitnota's voorbereiden met mindmaps om argumenten (en risico's) scherper te krijgen, zie voorbeeld Koppenhinksteeg, hoofdstuk 3.
- communiceren niet via een levenloze stapel papier, maar met behulp van één overzichtelijke mindmap. Waarbij één klik op de tak 'middelen' een Gantt chart biedt met tijdspad en verantwoordelijkheden, zie voorbeeld Mensenhandel, hoofdstuk 4.
- grote projecten structuren en inzichtelijker maken in een mindmap die tegelijkertijd kan dienen als kennismanagementsysteem, zie voorbeeld programma Impuls, hoofdstuk 5.
- levendig presenteren met één mindmap als alternatief voor tientallen powerpoint dia's, zie voorbeeld presentatie mededinging, hoofdstuk 6.
- efficiënter aantekeningen maken met mindmapping tijdens interviews met minder dan

honderd woorden, zie Andere manier van zaken doen, Herman Wijffels, hoofdstuk 7.

In alle gevallen is er sprake van winst in tijd, creativiteit, denken, structuur, overzicht, communicatie, of een combinatie van twee of meer van deze punten.

Het laat zien dat in deze tijd niet de informatie zelf het belangrijkste aspect is binnen organisaties, maar het managen ervan.

Alleen zo wordt Buzans stelling bewaarheid dat mindmapping het ultieme denkgereedschap van deze eeuw wordt. Of beter: managementgereedschap voor effectieve toepassingen binnen allerlei disciplines. Voor sneller en succesvoller zaken doen.

Hans Buskes

DE KRACHT VAN MINDMAPPEN

DE KRACHT VAN MINDMAPPEN

Mindmappen maakt het mogelijk om met minder moeite meer te bereiken. Of het nu gaat om plannen op het gebied van strategie, marketing, beleid of communicatie, een brainstorm om nieuwe producten te bedenken, verslagen van vergaderingen of aantekeningen tijdens interviews; mindmapping is als geen andere techniek in staat om informatie te filteren, te bewerken en te visualiseren.

We leven in tijden van overvloedige informatie die tsunami-achtige trekjes heeft. Onthullingen van WikiLeaks zijn veelzeggend. Hoewel het “slechts” diplomatieke correspondentie en legerrapporten in de oorlog in Irak en de Afghanistanmissie betreft, gaat het om bijna een miljoen documenten. Het rapport van de commissie Davids naar besluitvorming rond Irak telt ruim vijfhonderd pagina's. Dit is een compressie van alle informatie die de onderzoekscommissie tot zich heeft moeten nemen en analyseren. Hoe is het mogelijk om uit zo veel informatiebrij de essentie te halen of een reconstructie te maken? Taleb illustreert dat probleem in *De Zwarte Zwaan* aan de hand van een ijsblokje. Bij een smeltend ijsblokje kun je met grote mate van zekerheid voorspellen hoe het zal smelten. Maar omgekeerd is

een stuk lastiger. Hoe uit een plasje water de vorm van het ijsblokje te reconstrueren? Steeds meer denkers, wetenschappers en analisten wijzen op de problemen en risico's van te veel informatie. Gladwell concludeert in zijn boek *Blink* dat 'om succesvol te beslissen het noodzakelijk is om informatie te bewerken. Het boek *Business Model Generatie* is een pleidooi voor de visualisatie van informatie: “Schetsen, hoe rudimentair of amateuristisch ook, helpen mensen om zaken beter te beschrijven, te bespreken en te begrijpen, vooral complexe zaken.” De volgende twee voorbeelden laten zien hoe mindmapping in staat is uit overvloedige informatie de kern te destilleren en over te brengen.

De startpositie van mindmaps is goed te duiden met de positie van de wijzers van een klok. Deze is tussen vijf à tien over een. Mindmappers maken mindmaps klokgewijs. Het is handig om ze ook in die richting te lezen, maar dat hoeft niet.

Slimme aanpak assessment

De te beoordelen kandidaat krijgt de rol als consultant en moet binnen een uur een forse stapel papier doornemen met veel cijfers, memo's, beleidsstukken en achtergrondinfo. Opdracht is om op zes punten advies te geven en deze te presenteren aan de directeur. De kandidaat kiest voor een mindmap: twee vliegen in een klap, hij kan het materiaal zo in kaart brengen, de informatie filteren en heeft tegelijk de gewenste presentatie. Na afloop moet hij alles inleveren (assessmentbureaus willen natuurlijk niet dat hun testen uitlekken, want dan moeten ze nieuwe bedenken). Het voordeel van een mindmap is echter dat deze in het geheugen is verankerd en weken later nauwkeurig is te reproduceren. De casus bedacht door het assessmentbureau speelt zich af in 2012. Het betreft het Ministerie van Consumentenzaken, opgericht in 2006 om de consument beter te beschermen tegen misstanden, onder meer door klachten te registreren en vervolgens te onderzoeken. In Nederland zijn 26 bureaus actief, een zo'n bureau zoekt een nieuwe bureauchef. Er speelt van alles: het bureau wil uitbreiden, maar moet van het ministerie juist 10% bezuinigingen. Er zijn veel klachten: over het verdwijnen van klachten, de afhandeling ervan

en het vervolg (en terugkoppeling naar de consument). De te beoordelen kandidaat komt er met behulp van de mindmap snel achter dat veel informatie overbodig is (alle cijfers over allerlei klachten van allerlei artikelen) en dat de crux zit in de archaïsche manier van dubbele telefonische registratie. Zijn voorstel wordt om een digitaal (website gebaseerd) klachtensysteem te introduceren. Klachten zijn zo goed te volgen voor de indieners ervan. Dat biedt de basis om vrijwel alle zes gevraagde adviezen af te tikken. Het researchwerk (de mindmap) is tegelijkertijd presentatiemiddel. De te beoordelen kandidaat ziet het komende rollenspel met vertrouwen tegemoet.

De aanpak bij een opdracht tijdens een assessment toont alle facetten van het mindmappen:

- effectieve schifting van hoofd- en bijzaken
- sterk presentatiemiddel
- effectieve opslag in het lange-termijn geheugen

Mindmap van een assessmentopdracht om zes adviezen te geven over één van de 26 consumentenbureaus, opgericht door het Ministerie van Consumentenzaken om consumenten beter te beschermen. Eén van de gevraagde adviezen is hoe een bezuinigingsoperatie van 10% uit te voeren.

